

‘Vaders moeten vaderen en niet moederen’

Ruimte voor mannen. Met dit motto vraagt opvoedconsulent Inah Ritsema uit Eelde aandacht voor de rol van vaders bij het grootbrengen van hun kroost.

MARIEKE KWAK

Een vraagje aan de vaders onder u. Is het volgende herkenbaar? U bent een dag thuis met de kinderen, terwijl uw vrouw aan het werk is. U dacht ongestoord uw eigen gang te kunnen gaan, maar treft een lijstje aan op de keukentafel. Dat u niet moet vergeten de jongste om tien uur een fruithap te geven. De boodschappen moeten ook worden gedaan en de oudste heeft als hij thuiskomt van school een beetje hulp nodig bij het huiswerk maken. En zo volgen er meer instructies om de dag volgens de afwezige vrouw des huizes tot een succesvol eind te brengen. Alsof u zelf niet weet hoe opvoeden moet.

Een beetje overdreven misschien, maar een kern van waarheid zit er volgens opvoedconsulent Inah Ritsema (69) zeker in. „De meeste moeders willen graag dat de vaders meehelpen bij de opvoeding. Maar uit recent Canadees onderzoek onder 78 tweeverdieners blijkt iets opmerkelijks: Als vaders écht betrokken vaders worden, worden sommige moeders juist onzeker. Zij verliezen hun centrale rol en die van de ‘poortwachter’. Eigenlijk willen zij de touwtjes niet uit handen geven. Zij weten het beste wat goed is voor hun kind, denken zij. En veel vaders denken ook nog dat moeders daarin gelijk hebben.”

En dat is jammer, vindt Ritsema. Vaders trekken zich dan namelijk terug, terwijl zij wel degelijk óók aangeleg en intuïtie hebben voor het opvoeden van kinderen. Bovendien laten nieuwe wetenschappelijke inzichten zien dat de rol van vaders, die op een andere manier opvoeden dan hun vrouwelijke wederhelften, er tergeve te doet. „Kinderen ontwikkelen zich beter als vader betrokken is. Ze presteren beter op school, hebben meer zelfvertrouwen en worden gelukkiger en succesvoller volwassenen. Daar zijn allerlei onderzoeken naar gedaan.”

Ritsema vertelt vol enthousiasme over die onderzoeken, tijdens de lezingen en workshops die ze geeft op onder meer ouderavonden van

Lezingen

Inah Ritsema geeft tijdens de Week van de Opvoeding twee lezingen met de titel *Ruimte voor Mannen*. Ze behandelt drie onderwerpen: het jongensbrein, betrokken vaders en haar pedagogische visie. De eerste lezing is op 5 oktober van 20.00 tot 22.00 uur in het dorpshuis in Eelde; entree 7,50 euro. De tweede is op 8 oktober van 20.00 tot 22.00 uur in de Open Hof aan de Sleutelbloemstraat 1 in Assen. Laatstgenoemde bijeenkomst is gratis en wordt georganiseerd door gastouderbureau SamSam. Vooraf aanmelden is vereist via info@inah-ritsema.nl (Eelde) en info@gobsam-sam.nl (Assen).

scholen en kinderopvang. De woonster van Eelde, die zelf in haar eentje twee kinderen heeft grootgebracht, werkte meer dan dertig jaar in het onderwijs. Op het mbo, met name op het Alfa College, gaf ze vakken als ontwikkelingspsychologie en pedagogiek. De laatste jaren werkt ze als trainer en opvoedconsulent.

Op het onderwerp vaders kwam ze eigenlijk gaandeweg. Aanvankelijk gingen haar presentaties meer over het jongensbrein en hoe de ontwikkeling van jongens wordt gehinderd doordat in de kinderopvang en op scholen bijna geen mannen meer werken. Uit het ene onderwerp vloeide het andere. „Vaders zijn op dit moment sowieso een hot item”, zegt ze. „Er is een hoogleraar vaderschap gekomen, er is elk jaar een vadersymposium en er is een Vaderdagtrofee in het leven geroepen. Er is veel aandacht voor mannen in de rol van opvoeder.”

Hoe die rol van opvoeder er idealiter uitziet? Waar het volgens Ritsema tegenwoordig vaak aan ontbreekt, zijn tijd en aandacht. Die zouden kinderen veel meer moeten krij-

‘Vaders doen ertoe, maar beseffen dat niet altijd voldoende’

Leestips

Meer lezen over dit onderwerp? Hieronder de aanraders van Inah Ritsema:

- *Afwezige vaders, verloren zonen* van Guy Corneau
- *De afwezige vader bestaat niet* van Irene Zwaan
- *Met de mannen* van Wim de Jong
- *Vader & Dochter Boek* van Bert en Hannah Wagendorp
- *Dochters* van Gerard Janssen
- *Papadag* van Gerard Janssen
- *Vaders dochter* van Maureen Murdock
- *Alleen voor vaders* van Gerard van der Schee
- *Stoere jongens* van Paul van Schaik en Danny B-OK
- *Vader & zoon zijn terug* van Peter van Straaten

Inah Ritsema: „Vaders zijn een hot item. Er is een hoogleraar vaderschap gekomen, een Vaderdagtrofee en een vadersymposium.” FOTO JAN ZEEMAN

gen. En dan geen ‘ingehaalde’ tijd zoals een dagje Dolfinarium, omdat er door de week zo weinig aandacht was. „Een kind zit niet zo in elkaar. Dat speelt en wil tussendoor even iets laten zien. Besteed er op dat moment even tijd aan, al is het maar twee minuutjes.”

En, om op het onderwerp terug te komen, laat vaders vooral vaderen en niet moederen. „We zijn denk ik op een omslagpunt gekomen, waarbij we weten dat vaders ertoe doen, maar ze beseffen dat zelf niet altijd voldoende. En moeders ook niet. Veel moeders zien opvoedende vaders als verlengstuk van zichzelf. De opvoeding moet op hún manier. En dat uit te zien, al is het soms maar heel subtiel. Dan verschoont vader een luier en staat moeder erbij met zo’n opgetrokken wenkbrauw... Ze tasten daarmee het zelfbeeld van vaders aan. Terwijl die vaders, en vooral hun spel, zo belangrijk is. Zij stoeien bijvoorbeeld met hun kinderen en dagen ze uit grenzen te verleggen. Moeders zijn voorzichtiger. Die houden niet zo van drukte en chaos, maar zitten liever met de kinderen gezellig te puzzelen of een boekje te lezen. Ze zijn meer beschermend ook. Als Kees boven op de hoge duikplank staat, roept vader: ‘Springen, Kees!’ Terwijl moeder zegt: „Nee nee, Kees heeft watervrees...” Maar moet je je voorstellen met wat trots koppie Kees boven water komt.”

De vaders ter redactie

Marc Bootsgezel (43), vader van Robin (11) en Merel (9): „Heel herkenbaar: dat van die moeders die controle willen houden en vaders die wat losser zijn. Vaders nemen het wat meer zoals het komt. Dat is bij ons ook zo. Nu moet ik wel zeggen dat mijn vriendin ook écht gewoon beter is in opvoedkunde en plannen. Ik hou me bezig met de waan van de dag en zorg voor de luchtige noot.”

Jan Willem Horstman (43), vader van Gilead (5): „Ik probeer elke week één middag, los van de weekeinden, thuis te zijn bij Gilead. Ik vind het heerlijk om met ons tweeën op stap te gaan. Anders richt hij zich toch meer op zijn moeder. Dat is ook logisch hoor, want zij is veel meer thuis dan ik. Soms vind ik dat ook wel makkelijk, moet ik eerlijk zeggen. Als Gilead een moeilijke vraag stelt, zeg ik: ‘Vraag dát maar aan je moeder.’”

Bas van Sluis (33), vader van Jikke (11 maanden): „Ik neem extra dagen vrij zodat ik meer bij mijn dochter kan zijn. Ik sta 's ochtends op om luiers te verschonen, dat soort dingen. Ik doe overal aan mee, zeg maar. Mijn partner vindt het heel fijn dat ik help bij de opvoe-

ding. Zij is niet onzeker. Dat ben ik eerder. Dan vraag ik haar of ik het wel goed doe of goed zie, zodat ik bevestiging krijg van mijn eigen gevoel/idee.”

Herman Sandman (50), vader van Hunter (12) en Reyer (8): „Ik ben heel erg van de rust, reinheid en regelmaat. Ik leid alles in goede banen bij ons thuis en ben ook strenger dan mijn vrouw. ‘Kom op, naar bed, geen gezeur.’ Eigenlijk ben ik een betere moeder dan zij. Nee hoor, dat is natuurlijk niet zo. Zoals ik haar te lief vind, vindt ze mij te streng. Wij zijn complementair en komen ergens in het midden uit. Het is een organisch geheel.”

Frank von Hebel (41), vader van Eva (11) en Noor (8): „An sich gaat het bij ons in huis gelijkwaardig, maar ik moet eerlijk zeggen dat mijn vriendin beter is in plannen. Als ik het al knap vind dat ik een verjaardag heb onthouden, heeft zij het cadeau en het pakpapier al in huis. Dat vaders meer stoeien en wat ruwer zijn, herken ik wel. Ik ben wat meer van het type ‘niet zeuren, even doorbijten’. En als de kinderen zich zeer hebben gedaan, gaan we daar geen nodeloze drama’s van maken.”